

Dosarul nr. 2rac-417/19

Instanța de fond: Judecătoria Cimișlia, sediul Central – I. Volcovschi

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – R. Petrov, S. Pilipenco, N. Bondarenco

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii – Mici” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalităților și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 12 iunie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest”, s-a modificat hotărârea din data de 23 iulie 2018 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central,

constată:

La 19 iunie 2018 Întreprinderea de Stat Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii – Mici” (în continuare ÎS CVC „Mileștii Mici”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest” (în continuare SRL „Basarabia Lwin Invest”), prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 961 975 lei, penalității în sumă de 287 747 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 108 910 lei și taxei de stat în sumă de 40 735 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată societatea reclamantă a indicat că conform contractului nr.05-V/2017 din 06 martie 2017 SRL „Basarabia Lwin Invest” a primit de la ÎS CVC „Mileștii Mici” marfă vinicolă în asortiment conform anexei la contract și facturilor fiscale de livrare.

SRL „Basarabia Lwin Invest” urma să achite marfa conform facturilor fiscale de livrare cu un termen de achitare a TVA-ului din marfa recepționată până la data de 25 a fiecărei luni și achitarea sumei mărții integrale de 100% în termen de 90 de zile calendaristice din data livrării.

La 16 martie 2017 între părți a fost încheiat acordul adițional cu nr.1 la contractul de bază cu nr. 05-V/2017 din 06 martie 2017, privind stabilirea producției.

Ulterior, în perioada 27 martie 2017-02 august 2018, conform facturilor fiscale ÎS CVC „Mileștii Mici” a livrat către SRL „Basarabia Lwin Invest” marfă la prețul de 2 109 295, 00 lei.

Societatea reclamantă a menționat că prețul mărfii livrate a fost stabilit în dolari SUA, achitarea urmând a fi efectuată în lei moldovenești, la cursul valutar al Băncii Naționale la ziua achitării. Astfel, potrivit prevederilor contractului s-a stabilit valoarea totală a producției vinicole livrate în mărime de 2 109 295, 00 lei, inclusiv TVA 358 712,00 lei, sume stabilite și fixate conform cursului valutar al Băncii Naționale, la dățile când ele au devenit scadente.

ÎS CVC „Mileștii Mici” a indicat că la data când plățile și sumele datorate au devenit scadente SRL „Basarabia Lwin Invest” nu a executat obligațiile contractuale, efectuând transferuri parțiale a sumei datorate cu depășirea termenului.

Cu referire la încasarea penalității societatea reclamantă a indicat că aceasta este stabilită la cap. 6, pct.6.2. din contract și constituie 287 747,00 lei, iar dobânda de întârziere este solicitată în temeiul art. 585, art. 619, alin. (2) din Codul civil și constituie 108 190 lei.

În legătură cu neonorarea obligațiilor contractuale de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, la 16 august 2017 cu nr.247, la 25 septembrie 2017 cu nr.277 și la 07 noiembrie 2017 cu nr.301, societatea reclamantă a expediat în adresa societății pârâte somații privind achitarea restanței la marfa livrată.

SRL „Basarabia Lwin Invest” prin răspunsul nr. 248 din 27 septembrie 2017 a informat partea reclamantă despre imposibilitatea achitării mărfii recepționate scadente.

Prin hotărârea din data de 23 iulie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la SRL „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul ÎS CVC „Mileștii Mici” suma de 961 975,0 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 287 747,0 lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 108 910,0 lei cu titlu de dobândă de întârziere și taxa de stat în sumă de 40 735,0 lei, în total 1 399 367,0 lei. (f.d. 66,74-77, vol.II)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a reținut că prin contractul nr.05-V/2017 din 06 martie 2017 ÎS CVC „Mileștii Mici” și SRL „Basarabia Lwin Invest” s-au obligat la respectarea condițiilor contractuale conform stipulărilor negociate și acceptate de ambele părți. Din materialele dosarului rezultă că SRL „Basarabia Lwin Invest” nu și-a onorat obligațiile contractuale, evident fiind deja în întârziere, afectând reclamantul în drepturile rezultate din execuția raportului obligațional. Astfel, instanța de fond a conchis ca fiind întemeiată pretenția ÎS CVC „Mileștii Mici” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 961 975,0 lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității în mărime de 287 747,0 lei instanța a reținut că prin prisma prevederilor art. 624 din Codul civil părțile contractante la cap. 6, pct. 6.2 al contractului au evaluat și stabilit anticipat penalitatea, care urmează a fi încasată în cazul neexecutării de către SRL „Basarabia Lwin Invest” a obligațiilor pecuniare scadente în termen. Potrivit art. 268, alin. (1), lit. a) din Codul civil, sunt

identificate termenele speciale de prescripție extinctivă, care stipulează că acțiunile privind încasarea penalității, se prescriu în termen de 6 luni.

Potrivit art. 617, alin. (1) din Codul civil, dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

La caz, ÎS CVC „Mileștii Mici” la 16 august 2017, la 25 septembrie 2017 și 07 noiembrie 2017 a înaintat somații către SRL „Basarabia Lwin Invest”, fapt constatat în baza copiei de pe înștiințarea remisă de către SRL „Basarabia Lwin Invest” din data de 27 septembrie 2017 cu nr.248.

Instanța de fond a respins argumentul societății pârâte privind intervenirea termenului de prescripție la penalități, ca fiind neîntemeiat.

De asemenea, instanța de fond a reținut ca fiind întemeiată pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere legale în conformitate cu prevederile specificate la art. 585, alin.(1) Cod civil potrivit căroră, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Subsecvent pretenției de bază, instanța de fond a conchis ca fiind întemeiate și pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, ori prin prisma art.94 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească la cerere părții care a câștigat procesul cheltuielile de judecată.

Împotriva hotărârii instanței de fond SRL „Basarabia Lwin Invest” a depus apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoreiei Cimișlia, sediul Central din 23 iulie 2018.

La 06 decembrie 2018 ÎS CVC „Mileștii Mici” a înaintat referință la cererea de apel, în care a indicat faptul că apelul este unul nefondat, neargumentat și eronat. Totodată, la referința înaintată a anexat și cererea de concretizare a sumelor pretinse, menționând că după intentarea acțiunii civile în instanța de judecată, SRL „Basarabia Lwin Invest” a achitat o parte din datorii, solicitând micșorarea datoriei contractuale, dar majorarea dobânzii de întârziere pentru neachitarea sumelor datorate în termenul stabilit de contract. (f.d. 120-121,184-186, vol.I)

Curtea de Apel Cahul prin decizia din data de 12 iunie 2019 a admis apelul declarat de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, a modificat hotărârea din data de 23 iulie 2018 a Judecătoreiei Cimișlia, sediul Central, a încasat de la SRL „Basarabia Lwin Invest” datoria conform contractului în sumă de 821 075 lei, penalitatea în sumă de 286 827 lei și dobânda de întârziere în mărime de 238 709 lei, în rest, a menținut hotărârea Judecătoreiei Cimișlia, sediul Central. (f.d. 212,213-217, vol.I)

În susținerea poziției sale instanța de apel a reținut că soluția oferită de prima instanță este în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios, reținând corect că pretențiile ÎS CVC „Mileștii Mici” privind încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere sunt întemeiate, ori rezultă din contractul nr.05-V/2017 din 06 martie 2017, încheiat între ÎS CVC „Mileștii Mici” și SRL „Basarabia Lwin Invest” și ca urmare a neexecutării obligațiilor contractuale, prin neachitarea integrală a mărții.

Argumentele SRL „Basarabia Lwin Invest”, indicate în susținerea cererii de apel, au fost respinse ca fiind neîntemeiate de instanța de apel, ori acestea sunt combătute prin probele prezentate la materialele dosarului.

Totodată, s-a reținut că prin prisma art. 372, alin.(3) din Codul de procedură civilă ÎS CVC „Mileștii Mici” a prezentat instanței de apel cerere de concretizare a sumelor pretinse, indicând că la 13 iulie 2018, după intentarea prezentei cauze civile SRL „Basarabia Lwin Invest” a achitat o parte din datorii și are ca efect micșorarea datoriei contractuale.

Instanța de apel, verificând calculele prezentate, a dispus modificarea hotărârii instanței de fond în partea încasării datoriei conform contractului de la suma de 961 975 lei la suma de 821 075 lei, penalității și a dobânzii de întârziere proporțional datoriei contractului.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 12 august 2019 SRL „Basarabia Lwin Invest” a depus recurs, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoria Cimișlia, sediul Central din 23 iulie 2018 și a deciziei din data de 12 iunie 2019 a Curții de Apel Cahul cu emiterea unei noi decizii privind respingerea ca fiind neîntemeiată cererea ÎS CVC „Mileștii Mici” cu privire la încasarea penalităților conform contractului nr.05-V/2017 din 06 martie 2017 și acordului adițional nr. 1 la respectivul contract și respingerea, pe temeiul prescrierii a capătului de cerere privind încasarea penalităților. (f.d. 2-4, vol.II)

În motivarea recursului societatea recurentă a indicat dezacordul cu soluțiile adoptate de către instanțele de judecată. SRL „Basarabia Lwin Invest” a menționat că nu este clar cursul valutar a cărei zile a fost aplicat la deducerea sumei restante, ori în conformitate cu prevederile pct. 1.3 al contractului nr.05-V/2017 din 06 martie 2017 privind furnizarea materialului vinicol, părțile au stabilit ca fiind - USD americani, drept monedă de plată acceptată de părți, care raportat la pct. 5.2. al contractului plata se efectuează în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei în ziua plății, prin transfer bancar pe contul de decontare al Furnizorului.

SRL „Basarabia Lwin Invest” a mai indicat că nu este clară modalitatea de excludere de către instanța de apel a așa numitei erori de calcul la sumă de 900 lei și de respingere a argumentului precum că pretenția cu privire la încasarea penalității este prescrisă, ori primele furnizări ale materiei vinicole au fost efectuate începând cu anul 2017, iar acțiunea a fost înaintată abia la data de 25 iunie 2018.

Referitor la încasarea cheltuielilor de judecată societatea recurentă a menționat că este subsecventă pretențiilor de bază, care nu sunt întemeiate, astfel, aceasta urmează a fi respinsă.

La 30 octombrie 2019 ÎS CVC „Mileștii Mici” a depus referință la cererea de recurs depusă de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, menționând că calcularea datoriei contractuale a fost efectuată, ținând cont de cursul valutar la data, când a fost efectuată fiecare operație și când au devenit scadente sumele respective, cum este prevăzut în contractul 05-V/2017 din 06 martie 2017, de asemenea a menționat că pretenția cu privire la încasarea penalității nu este prescrisă. (f.d. 14-15, vol.II)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 12 iunie 2019, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 26 iunie 2019, a fost expediată în adresa participanților la proces la 28 iunie 2019, recepționată de către SRL „Basarabia Lwin Invest” la 05 iulie 2019. (f.d. 226, vol.I)

Recursul declarat de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, la 12 august 2019 este depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată a apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de societatea recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest”, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas